

Kinn kommune

Revisjon av samfunnsdelen til kommuneplanen

Informasjon til tilsette 17. Mars 2023

Øyvind Bang-Olsen

Revisjon av Kommuneplanen sin samfunnsdel er kome til som følgje av ønskje om å sjå samfunnsmessige, tenestemessige og demografiske (økonomiske) endringar i samanheng

Samskaping, tenesteinnovasjon og endringsprosessar

UTFORDRINGAR OG MOGLEGHEITER

- demografiutfordring med fleire eldre og færre barn og unge
- sterk reduksjon av aldersbæreevna (lågare andel personar i yrkesaktiv alder i forhold til andel eldre)
- sterkt og omstillingsdyktig næringsliv med stort fokus på det grønne skifte
- redusere klimafotavtrykket vårt og ta vare på naturen
- mangel på arbeidskraft og kompetanse
- nye lover, med nye oppgåver, som gir kommunen større ansvar for innbyggerane sine rettigheter
- kompetanse- og dokumentasjonskrav og staten som overprøver kommunale vedtak, med påfølgjande tilsyn med kommunen
- økonomisk omstilling med reduksjon i driftsrammer og ei omfordeling av ressursar mellom helse- og velferdssektoren og oppvekstsektoren.
- fleirfagleg samarbeid
- organisering av tenestene både i innhald og struktur
- tillitsskapande kommunikasjon og samskaping med innbyggerane, politikarane, næringsliv og frivillige
- drifts- og investeringsanalyse i eit 20-40 års perspektiv
- aldersvenleg samfunn
- hindre utanforskap gjennom m.a. å tenke i eit livsløpsperspektiv og skape trygge overgangar
- førebygge at barn og unge vert utsett for omsorgssvikt eller utviklar åtferdsvanskar
- høg gjeld og mange planlagde investeringar stiller krav til prioritering av ressursar
- livsmeistring i alle aldrar

Samskaping, tenesteinnovasjon og endringsprosessar

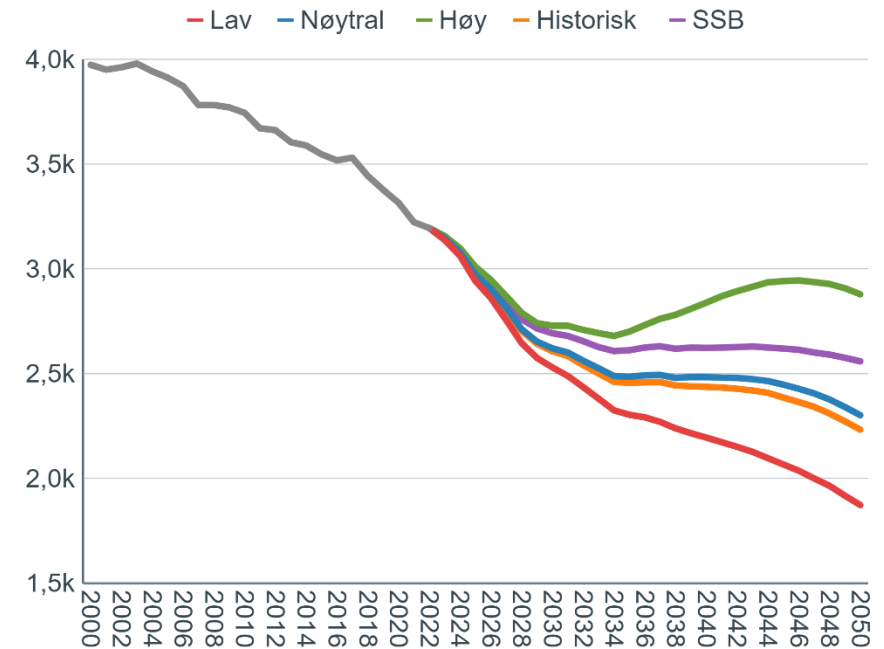
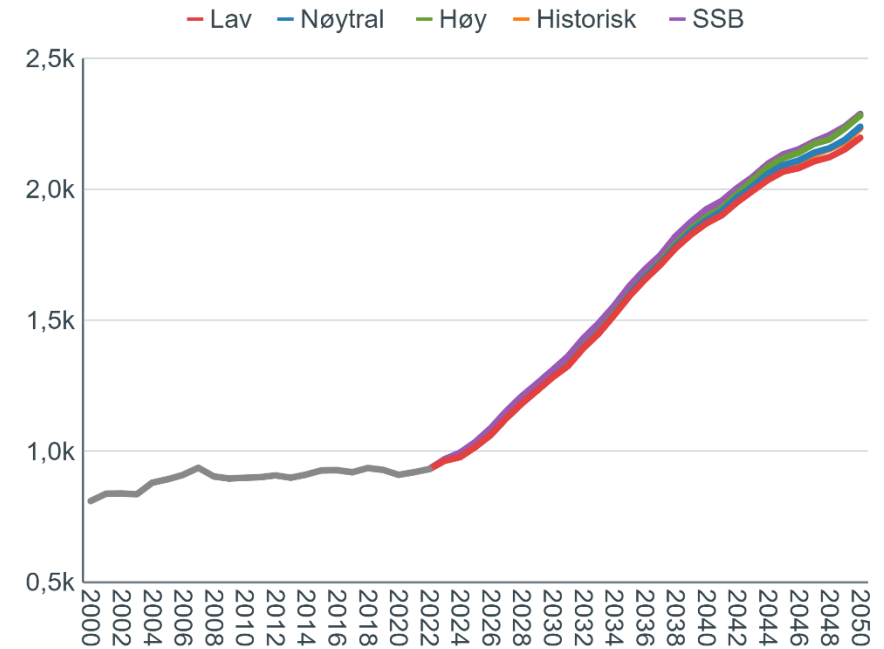
Demografi og tenester

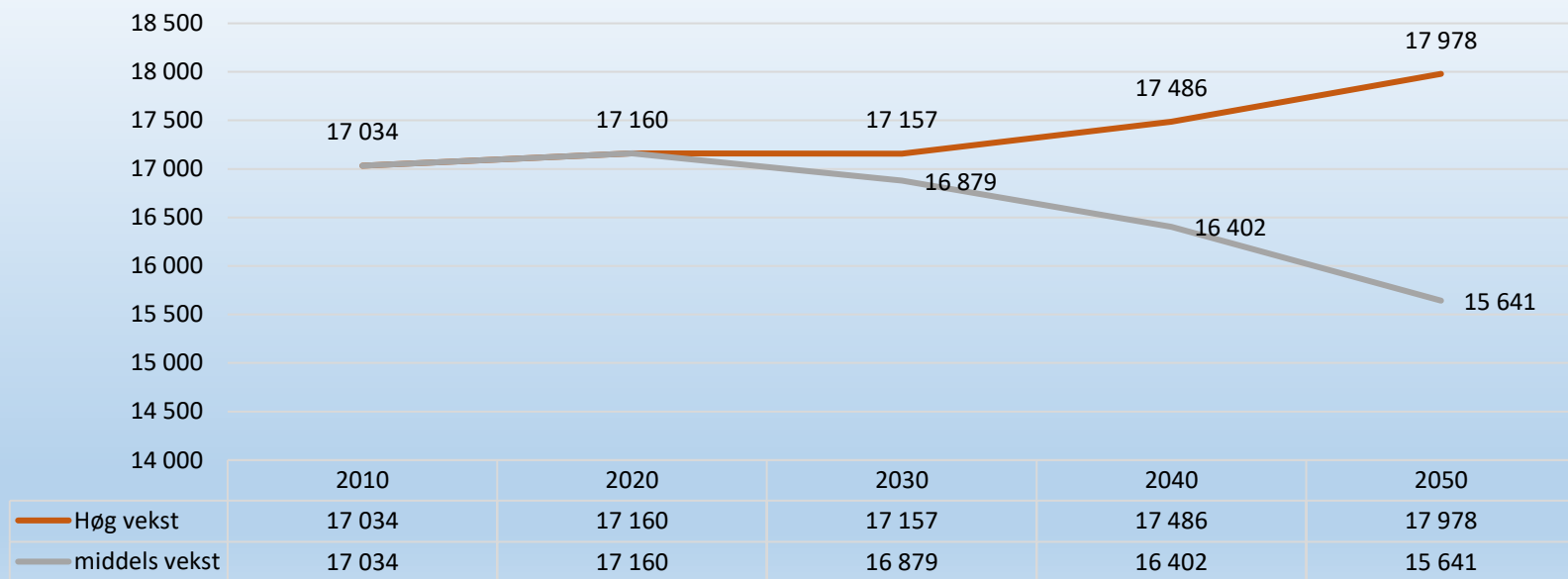
Eldre vs. Unge

«Det blir heilt sikkert minst dobbelt så mange innbyggere over 80 år.»

«Det blir etter all sannsynlighet færre barn i barnehage- og skolealder de neste ti årene, sjølv om endringstala kan være noko ulike fra ein krets til ein annan»

«Ikkje ulikt mange kommunar, men utslaget er større hos oss, færre barn og fleire eldre kjem samstundes

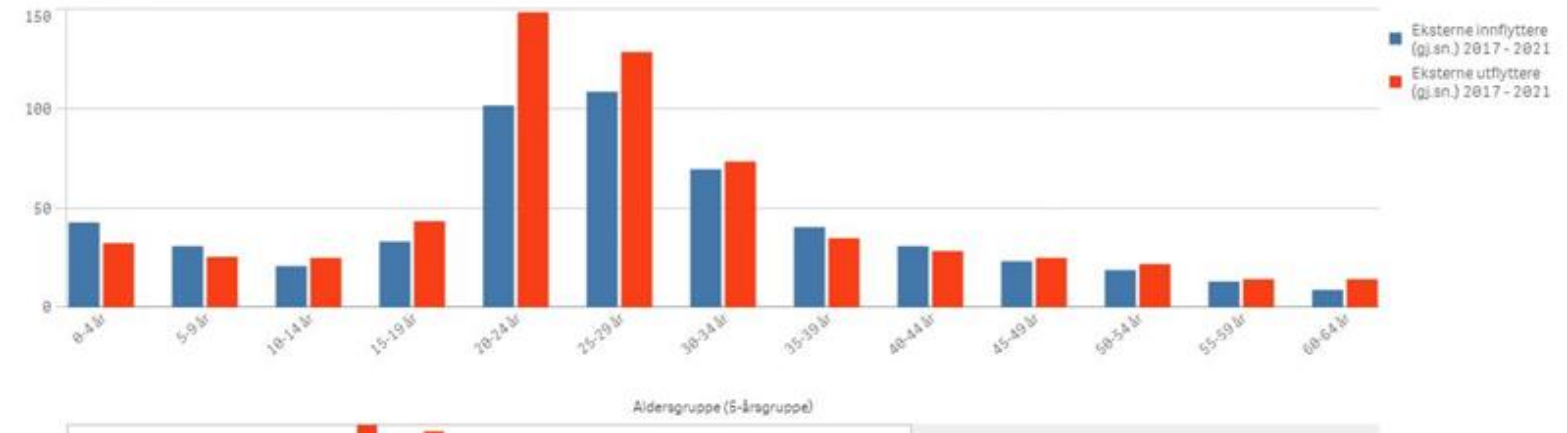

NB : Vi kan truleg ikkje «vokse» oss ut av strukturutfordringa»

Ekstern inn- og utflytting etter alder (gj.sn.)

- Kinn 2017 - 2021

SSB sier at innvandring, har mykje å seie for folketals-utviklinga

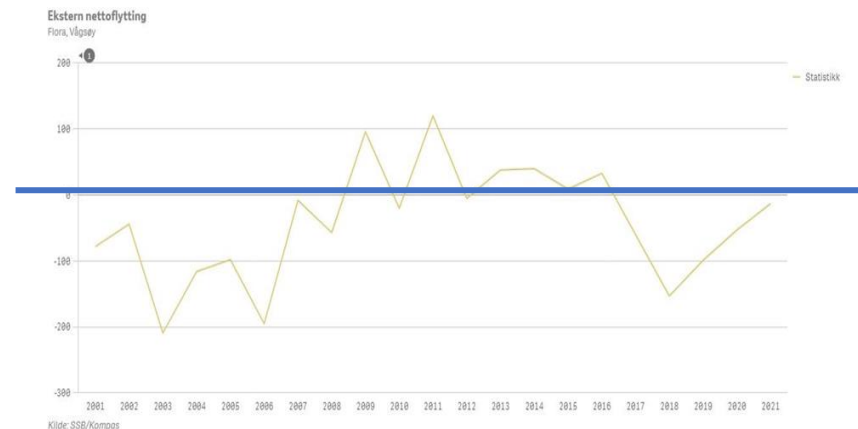
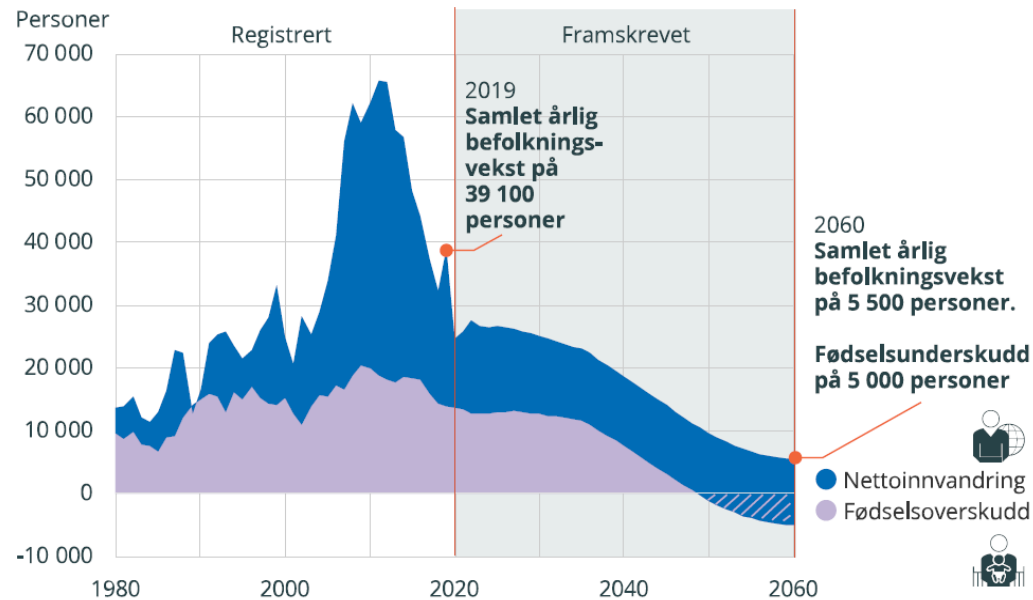
I Kinn har innvandringa frå utlandet vore god frå 2005 til 2017.
Innvandring fra ma. Ukaraina er viktig for folketalsutvikling akkurat no.

På landsbasis reknar SSB at vi ikkje lenger har fødselsoverskott, noko som også gjeld Kinn.

Redusert innvandring og netto låg fødselsoverskott gjev låg vekstimpuls. Dette tilliks med landet elles.

Hva bidrar mest til befolkningsveksten?

Befolkningsvekst, nettoinnvandring og fødselsoverskudd.
Hovedalternativet (MMM)

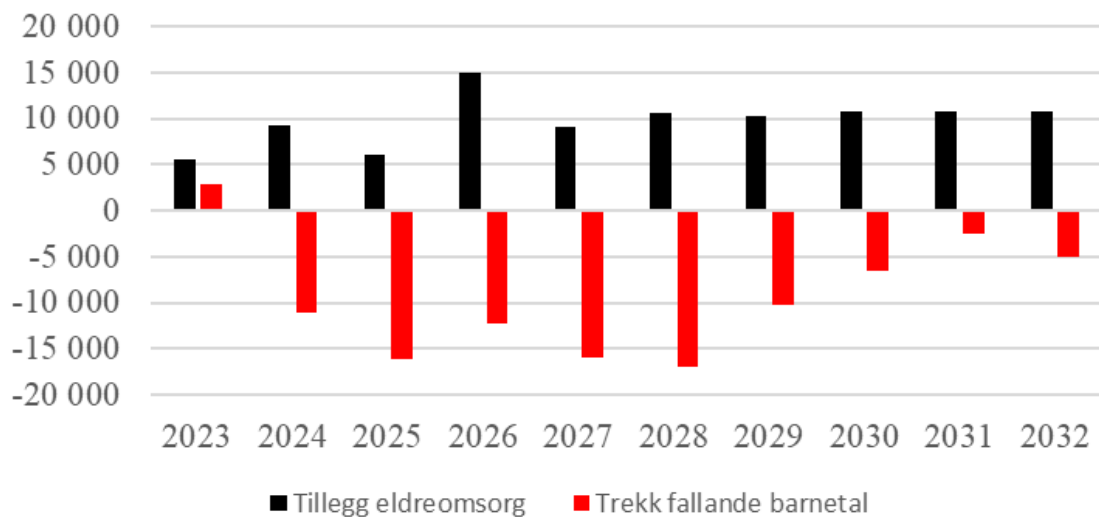
Vanskeleg avveging !

Trekk i rammetilskott for barnetalsnedgangen er større enn potensiale for endringar i barnehage og skulestruktur. Endring i barnehage og skulestruktur er nødvendig vilkår for å tilføre ressursar for å handtere ressursomdisponering til eldre.

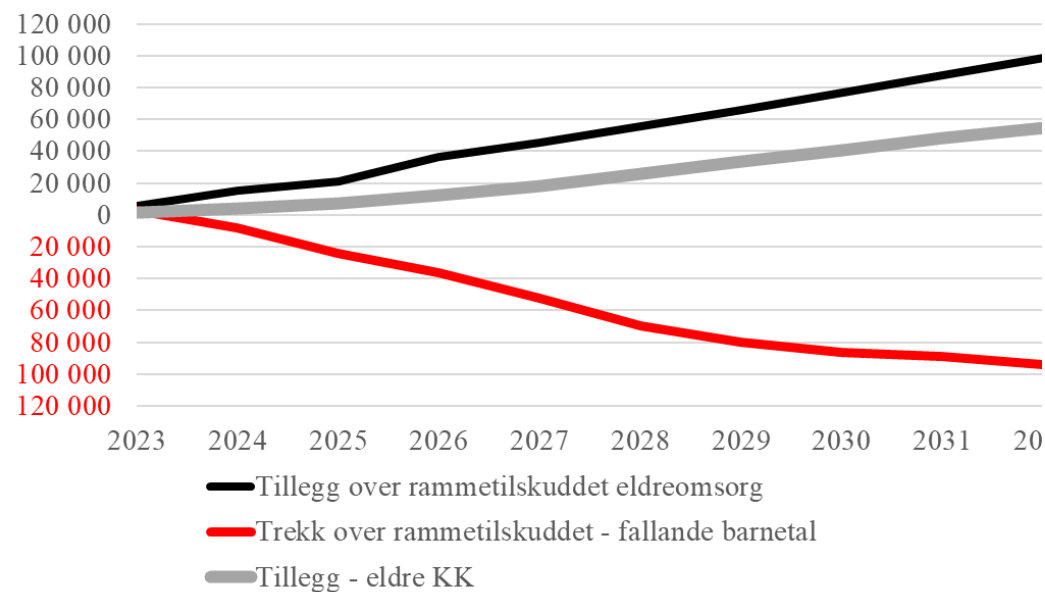

Truleg må kommunen finansiere stor deler av ressursane til eldreveksten med omprioritering mellom tenesterammer

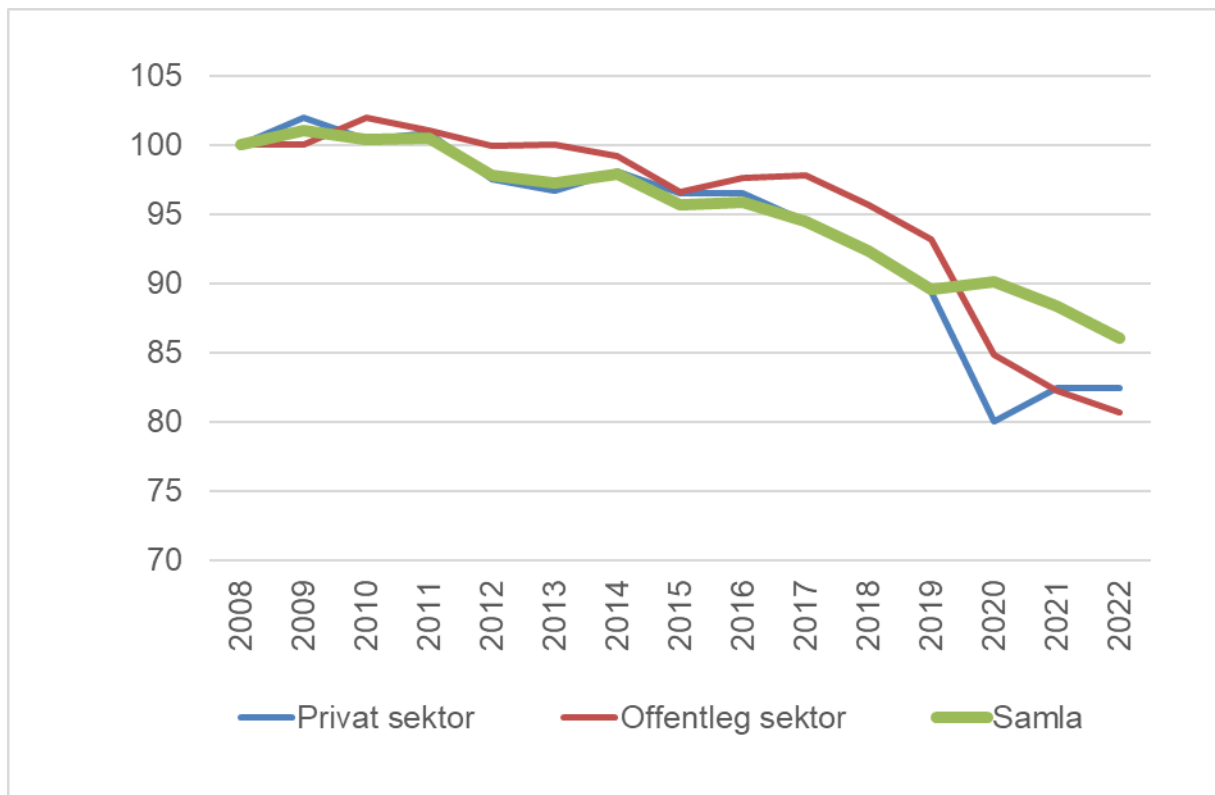
Årlege tillegg/trekk i rammetilskott - færre barn/fleire eldre

Akkumulert tillegg i rammetilskuddet/trekk i rammetilskuddet

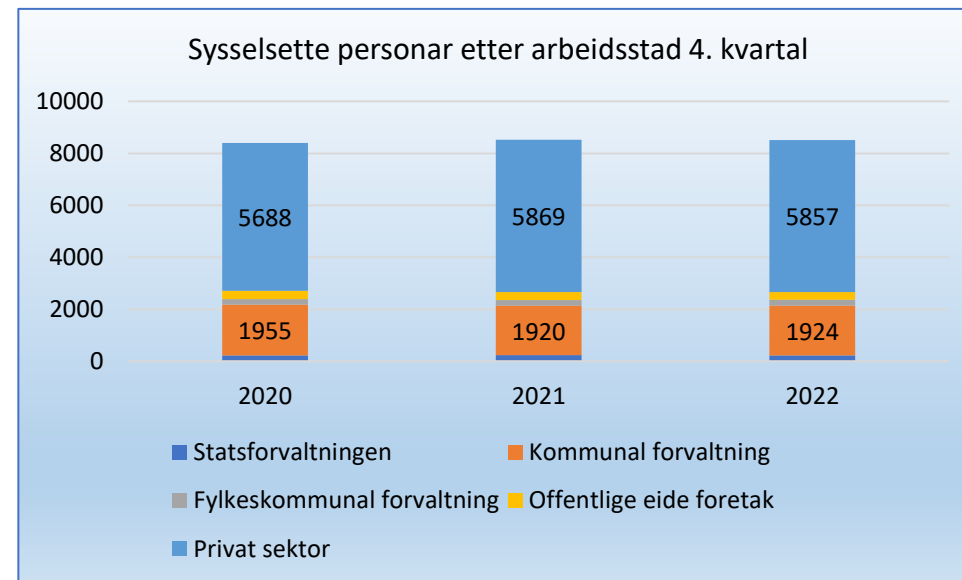
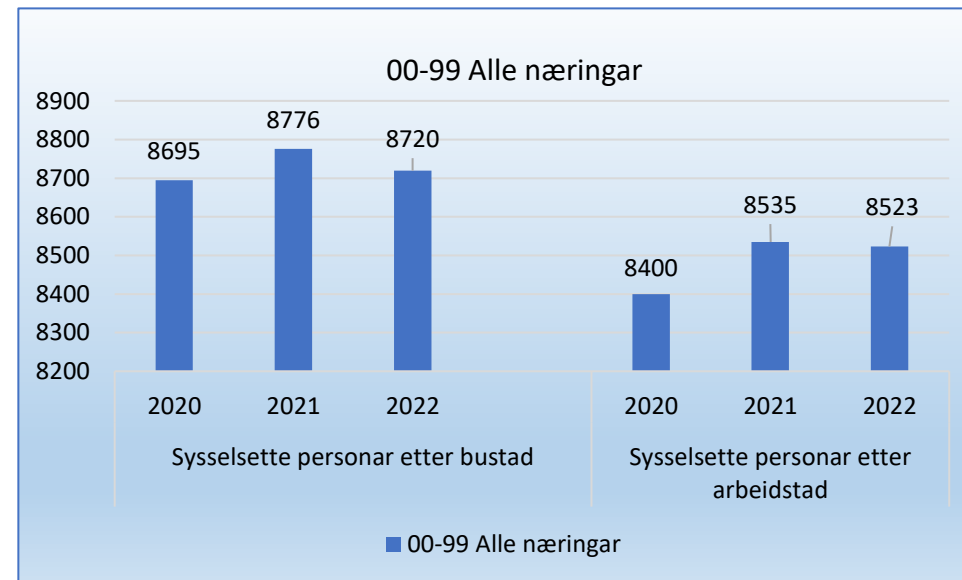

Arbeids- og næringsliv

Figur 31. Kjelde SSB. Utvikling av tal arbeidsplassar i Kinn indeksert slik at nivået i 2008=100, relativt til indeksen for Norge

Utviklinga i tal arbeidsplassar har vert lågare enn landsgjennomsnittet, ikkje ulikt andre kystbyar og kystsamfunn

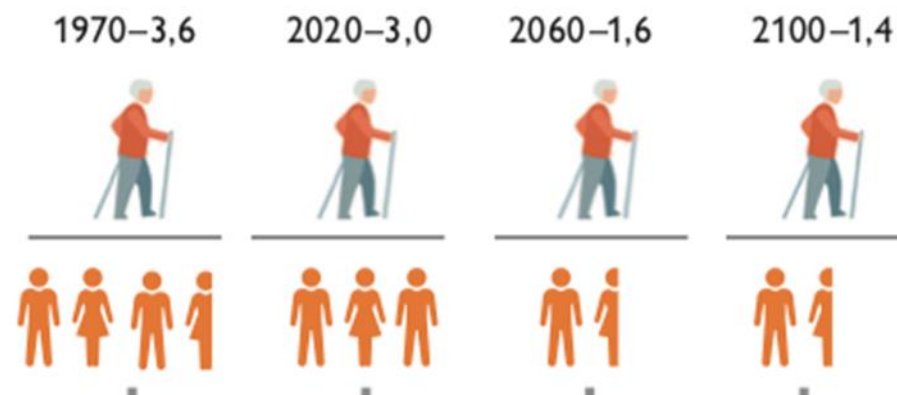

- *“Næringslivet er sterkt, kompetent og utviklende, men er omskifteleg.*
- *Stor aktivitet med mange arealkrevjande planar innan havbruk, fiskeri, maritim sector, hamn og ny grøn industry.*
- *Truleg utvikling i ny aktivitet knyter seg til store investeringar, men ikkje nødvendigvis høgt tal nye arbeidsplassar sett i forhold til kapitalinnsatsen og forventna endringstakt i industrien*
- *Ynskeleg å finne ut saman med næringslivet kva tilrettelegging dei treng og korleis ein kan samarbeide, ma. Innovasjon og fokus på grønt skifte ?*
- *Kommuneplanen sin arealdel og kommuneplanen sin samfunnsdel er viktige verktøy, mellom anna også å fremje ny grøn industry og ein næringsvennleg politikk”*

Det er ein sterk konkurranse om kvalifisert arbeidskraft som vert sterkare i åra framover, ikkje ulikt elles i landet

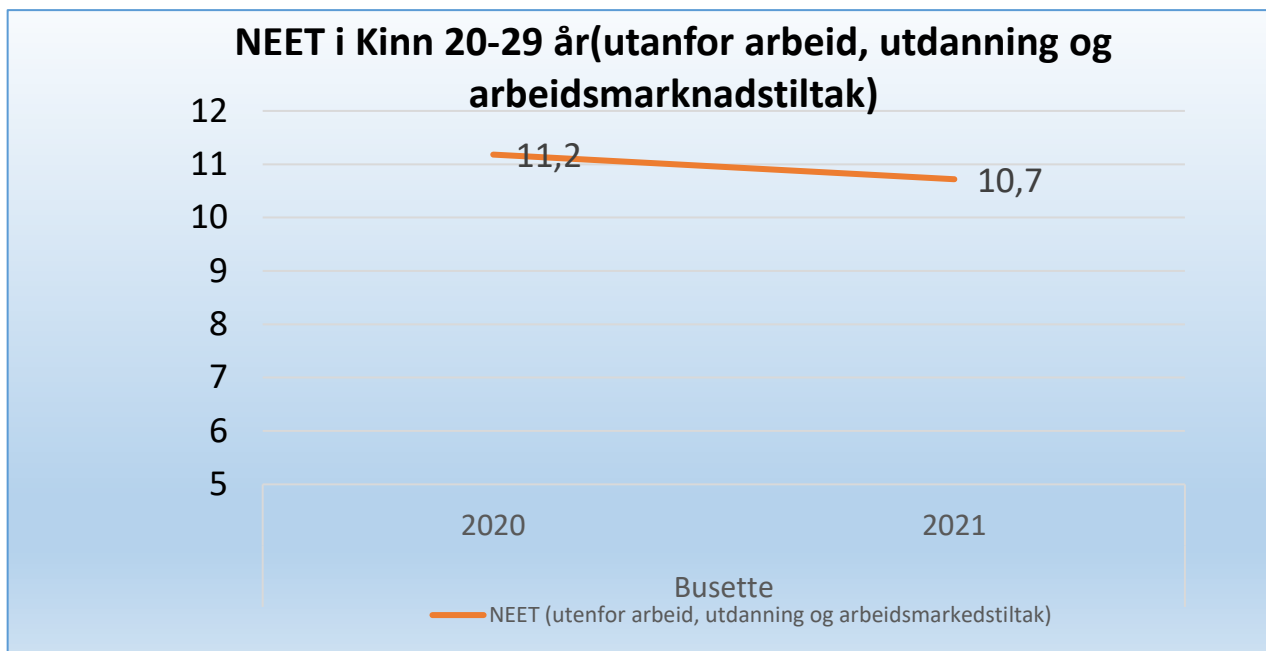
Jobbundersøkelsen 2022: Kampen om kvalifisert arbeidskraft har ikke vært tøffere på 15 år

2022-05-31 | Nyheter

Det kan bli utfordrende for bedrifter å møte økt etterspørsel i markedet

Tidligere i mai presenterte Schibsted og FINN ferske tall fra jobbundersøkelsen 2022. Etter to år med korona-stengt Norge, er det ekstra interessant å dykke ned i bevegelsene innen jobbmarkedet. En ting er sikkert; konkurransen om de beste hodene er tøffere enn noen gang.

Utenforskap

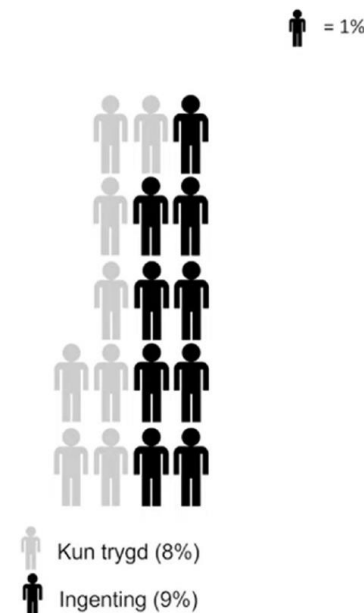
17% av alle 20-29 år

120 000

unge voksne

59 000 (50%) mottar trygd
60 000 (50%) mottar ingenting

45 000 har innvandrerbakgrunn

Kjelde SSB

Det er mange unge i utanforskap ikkje ulikt elles i landet

Økonomi

Kinn kommune	Økonomiplan 2023-2026					
	R2021	R2022	2023	2024	2025	2026
Brutto driftsinntekter	1 757 670	1 842 633	1 781 664	1 824 584	1 797 352	1 822 480
Netto driftsresultat	25 304	29 799	-20 871	20 279	17 358	34 939
Netto lånegjeld 31.12	2 460 657	2 476 447	2 665 021	2 903 658	3 189 031	3 171 560
Disposisjonsfond 31.12	40 407	72 884	10 595	28 694	41 990	73 388
Netto renter og avdrag	133 548	133 448	199 829	216 118	238 206	248 433
Finansielle måltal:						
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	1,4 %	1,6%	-1,2 %	1,1 %	1,0 %	1,9 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	140,0 %	134,6	149,6 %	159,1 %	177,4 %	174,0 %
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	2,3 %	4,0%	0,6 %	1,6 %	2,3 %	4,0 %
Netto renter og avdrag i % av brutto driftsinntekter	7,6 %	8,3%	11,2 %	11,8 %	13,3 %	13,6 %

Sum rammereduksjonar per tenesteområde (1.000 kr)	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2023	2024	2025	2026
Politisk leiing	-1 030	-1 887	-1 887	-1 887
Sentraladministrasjon	-7 080	-11 266	-15 954	-21 297
Felles diverse (inkl premieavvik)	-50	0	0	0
Barnehage	-6 141	-9 963	-16 963	-18 411
Grunnskule	-10 043	-15 055	-36 495	-39 133
Kommunehelse	-4 714	-5 501	-5 501	-5 501
Pleie og omsorg	-10 211	-13 201	-17 201	-19 358
Barnevern	-485	-1 268	-4 268	-6 640
Sosialteneste	-1 070	-1070	-1070	-1070
Kultur, fritid og kyrkje	-2 277	-3 358	-3 358	-3 358
Plan, byggesak og miljø	-767	-935	-1 911	-1 911
Næring og samferdsle	-4 479	-5 735	-7 061	-7 061
Bustad	-7 454	-11 142	-14 674	-16 154
Brann- og ulykkesvern	-3 071	-3 730	-7 645	-10 560
VAR	-9 837	-15 017	-19 127	-20 896
Finans (reservert løyving)	-17 000	-15 000	-15 000	-15 000
Sum rammereduksjon tenesteområda	-85 709	-114 128	-168 115	-188 237

Kunnskapsgrunnlaget

Oppstart av kommuneplanen sin samfunnsdel

Planprogrammet

Samfunnsendringar og demografiske utfordringer

«Rådgjevar Håvard Moe frå KS vil sette Kinn kommune sine demografiske utfordringar inn i samanheng med boka han har skrive.»

[Presentasjonen til Håvard Moe kan du sjå her \(PDF, 5 MB\)](#)

Samskaping er vegen til det gode lokalsamfunn

Eva Sørensen, professor ved Universitetet i Roskilde. «**Norske kommuner står overfor ei rekke store utfordringar som kun kan løysast, dersom borgarar og kommune arbeider tett saman om å utvikle og gjennomføre nye innovative løysingar.**»

[Presentasjonen til Eva Sørensen kan du sjå her \(PDF, 978 kB\)](#)

Knut Vareide – Telemarkforskning [Presentasjon](#)

Lav arbeidsplassvekst har redusert nettoflyttingen.. **Høy tillit mellom politikk, næringsliv, administrasjon og innbyggere er ein forutsetning for å utviklingsorientert kommune.**

Budsjett, økonomiplan 2023-2026

«**Planprogram for endringar i kommuneplanen sin samfunnsdel vert lagt fram og drøfta i eige møte i kommunestyret**». I planprogrammet må det omtalast særskilt kva som skal til for å møte dei store demografiske endringar med omsyn på færre barn og unge og fleire eldre. Planprogrammet vil også innehalde andre utfordringar som næring perspektiv, klima og berekraft, attraktivitet og lokale utviklingstiltak.

Korleis jobbe med utfordringar og korleis invitere til å delta for å løyse samfunnsutfordringane ?

NB ! Sjølv om barnetalet går ned, må vi framleis fokusere på god ressurs- og fagutvikling i oppvekst, likevel med endringsfokus, samstundes som vi tilfører eldreomsorga ressursar og klarer å hensynte ei fornuftig samfunnsutvikling.

Viktig å kunne handtere og handle for å fremje endringar, reformar og samfunnsutfordringar !

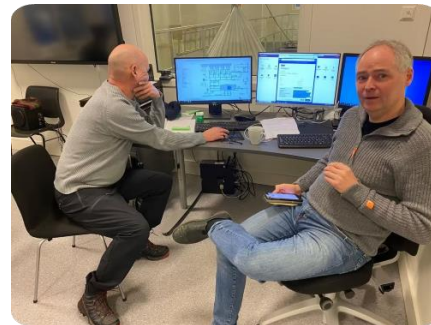
Kor gode er vi å tilpasse oss omgivnadane ?

*Det krev kompetanse, ressursar og tid å omsette, tolke, tilpasse reformar til lokal praksis, enten det **er integreringsarbeid**, barnevernereform, velferdsteknologi, kvalitetsutvikling i skulen kommunereform m.v.*

Entreprenørskap

Nytt, nyttig og nyttiggjort

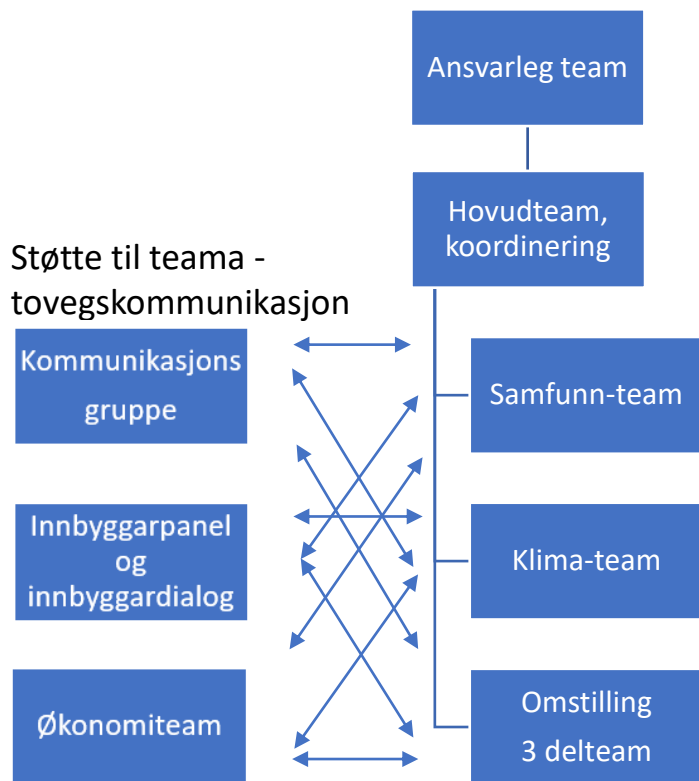

Kinn kommune vant Leve hele livet-prisen

KS gratulerer Kinn kommune, som vant prisen for å ha iverksatt innovative tiltak for at eldre får opprettholdt aktivitet og sosial kontakt i en krevende tid.

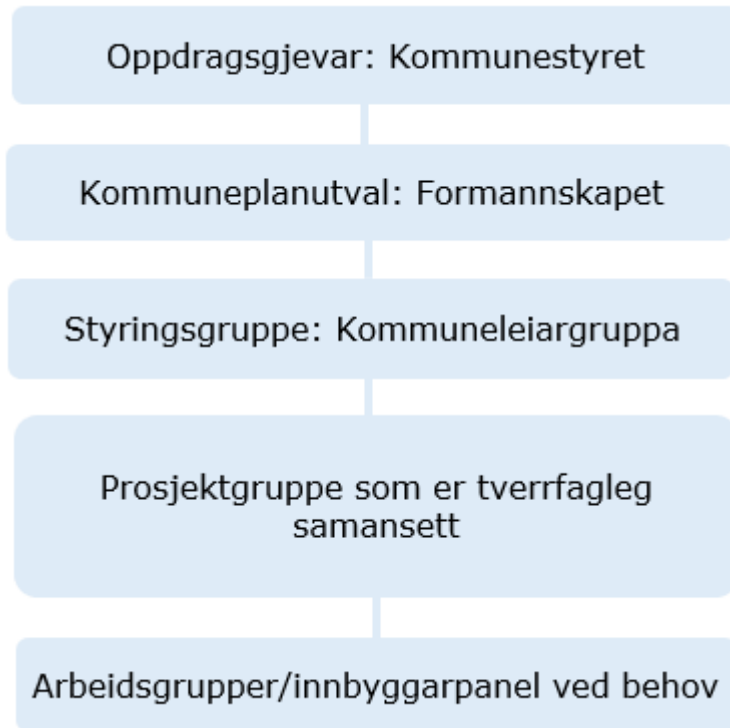
Berekraftig samfunnsutvikling i tråd med den demografiske utviklinga Klimafotavtrykket vårt; berekraftig forbruk og grøn konkurransekraft

Viktig med koordinering og avklare felles utfordringar

Omstilling i Kinn

- Omstilling i **oppvekst** med fokus på demografi, førebygging, samskaping og inkludering
- Omstilling i **helse og velferd** med fokus på demografi, samskaping, redusert tilgjengeleg arbeidskraft og auka behov for tenester
- Omstilling innan **samfunn, kultur og miljø** med fokus på demografi og berekraftig samfunnsutvikling

Medverknad

Innbyggjarpanel

- Invitasjon til å delta
- Undersøke haldningar og meiningar
- Teste ut løysingar
- Samtale i grupper
- Supplering til høyringar
- Utforske digital deltaking

Innbyggjarpanel.
Teama kjem med
innspel til tema
for drøfting

«Interessentgrupper»
på ulike tema

Interne
møtearenaer

Kommune-
dagar

Personal
møte

Innbyggjarpanel i
dialog med
interessentgrupper

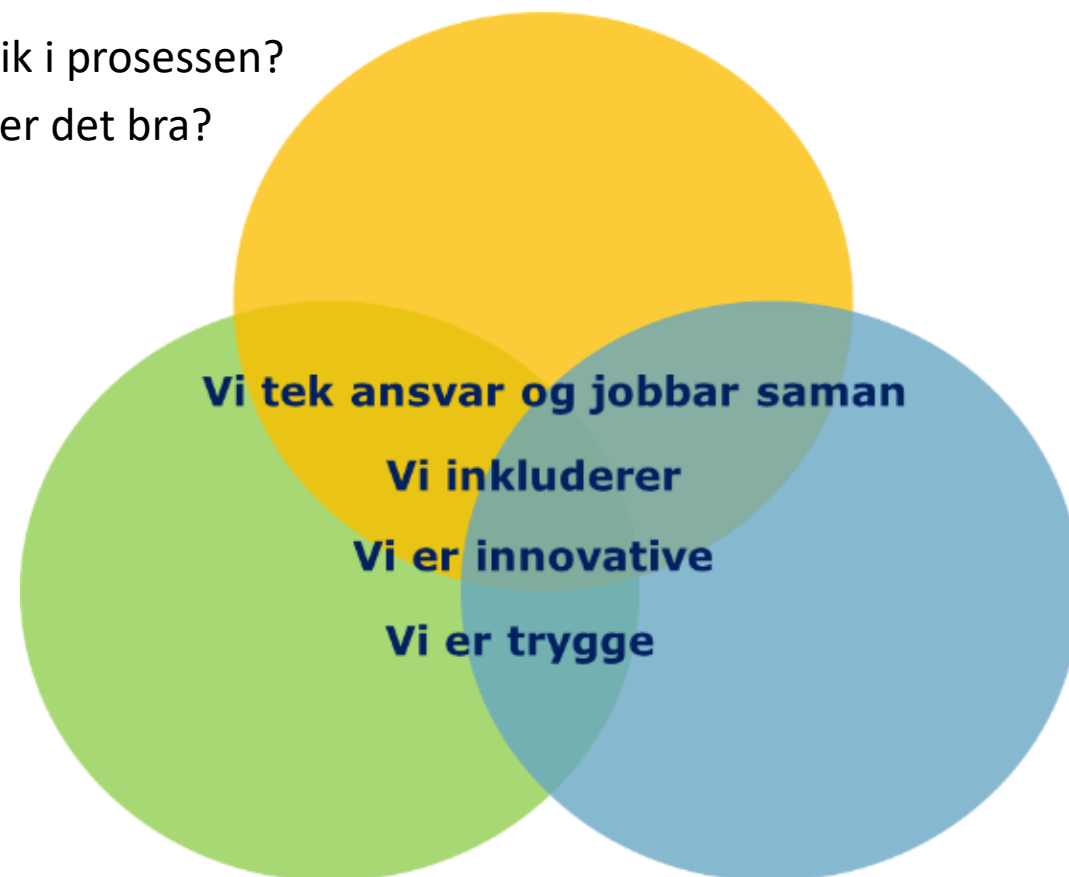
Forslag til verdiane som vi skal prege samskaping og innhald i tema

Undersøking og spørsmål i det vidare planarbeidet

- Kva er fakta og no-situasjonen?
- Lag ei interessentanalyse og avklar område for samskaping
- Korleis skal vi samhandle, inkludere, innovere og skape tryggleik i prosessen?
- Kva gjer andre kommunar betre enn oss, Kopiere andre som gjer det bra?
- Kva er god utviklingsmetodikk?
- Involvering av innbyggjarpanel
- Avklare og avgrense bruk av «tenesteinnovasjon»
- Gjennomfører teneste- og brukarreiser der det er relevant
- Kan vi plassere måla under verdiane våre?
- Endre måten vi gir tenester?
- Gjere strukturelle endringar?

15.2.2023

Hvordan skape mer innovasjon i distriktskommuner?

Designit

MENON
ECONOMICS

TRAVERS

«Resultatet er bedre forståelse av distriktskommunenes rammer for nyskaping og innovasjon, og noen forslag til tiltak som kan utvikles og testes i praksis. «

[PowerPoint-presentasjon \(regjeringen.no\)](#)

Kva slags natur og kultur har vi?

Har vi

- tid og rom for nyskaping, endring av måten vi gir tenester og organiserer arbeidet på
- Verktøy og ressursar

Vi tek ansvar og jobbar saman

Vi inkluderer

Vi er innovative

Vi er trygge

Drøft gjerne i tenestene og bruk denne presentasjonen ? Forms som vert sendt ut.

1. Kvifor reviderer vi samfunnsdelen? Har innhaldet betydning for oss? Er det viktig?
2. Korleis skal vi aktiviserer innbyggjarane og tilsette? Ny metode som mange andre kommunar no nyttar? Bruke innbyggjarpanel som er representativt samansett med omsyn til m.a. alder, kjønn og geografi? Korleis skal vi skape forankring og tillit i prosessen? Korleis vil de involvere tenesta og tilsette i prosessen? Har du lyst til å vere aktivt med i team/arbeidsgrupper?
3. Korleis skal vi skape forståing for historisk utvikling og prognosane framover? Demografi med fleire eldre og færre yngre og stor vekst av pasientar og brukarar under pensjonsalder som treng helse- og velferdstenester. Korleis skal vi møte dette? Det har dei siste åra vert markant lågare fødselstal enn i vekstperioden for om lag 10 år sidan. Trur vi dette påverkar talet på barn og unge? Korleis tenkjer du dette vil utvikle seg framover? Har vi rette innsatsområde ?
4. Korleis bør vi kartlegg kvaliteten og utfordringane med tenestene i dag ? Korleis skal vi kommunisere med brukarane av tenestene våre og utforske korleis brukarane opplever tenesteytinga?
5. Kva er våre hovudutfordringar knytt til fornying (innovasjon)?

Klimakonkurransen

Konkurransen der alle reduserer sitt fotavtrykk

18. April - 2. Mai

Ducky
Challenge